

[Justitsministeren.]

række konsekvensændringer af den gældende svangerskabslov, idet de hidtidige regler om indikationer for svangerskabsafbrydelse samt i vidt omfang reglerne om straf for ulovlig svangerskabsafbrydelse og om mødrehjælpens behandling af disse sager kan udgå af lovtæksten.

Bestemmelsen i lovforslagets § 1, nr. 9, indebærer endelig en væsentlig udvidelse af adgangen til at give statsstøtte til oplysningsarbejdet om svangerskabsforebyggelse.

Da vi for noget over et år siden sidst behandlede dette lovforslag, gav jeg udtryk for den opfattelse, at det ikke ville være forsvarligt at søge gennemført en ny lovgivning om svangerskabsafbrydelse uden at afvente afslutningen af arbejdet i det sagkyndige udvalg, der blev nedsat af den daværende justitsminister i februar måned 1967. Som det vil være medlemmerne af det høje ting bekendt, og som det også fremgår af forslagsstillernes bemærkninger til det foreliggende lovforslag, har udvalget nu afgivet sin betænkning.

Betænkningen indeholder i kapitel VIII en udførlig redegørelse for udvalgets overvejelser om en udvidelse af adgangen til svangerskabsafbrydelse. Udvalget har herunder også foretaget en indgående vurdering af fordele og ulemper ved gennemførelsen af en fri adgang til svangerskabsafbrydelse. På grundlag heraf mener et flertal af udvalgets medlemmer, alle med undtagelse af overlæge Hoffmeyer, ikke at kunne gå ind for fri abort på nuværende tidspunkt. Udvalgsflertallet anbefaler, at der i stedet sker en væsentlig udvidelse af den bestående adgang til svangerskabsafbrydelse. Det er imidlertid en overdriivelse, at denne udvidelse, som anført af hr. Morten Lange ved fremsættelsen af det foreliggende lovforslag, vil medføre, at adgangen til svangerskabsafbrydelse gøres faktisk næsten fri. Flertallet foreslår, at de gældende indikationer for at tillade svangerskabsafbrydelse suppleres med en såkaldt social indikation, således at der gives tilladelse til svangerskabsafbrydelse også, når gennemførelsen af svangerskabet eller omsorgen for barnet må antages at ville medføre en så alvorlig belastning af kvinden, som ikke kan afværges på anden måde, at

det af hensyn til kvinden, til opretholdelsen af hjemmet eller omsorgen for familiens øvrige børn må anses for påkrævet, at svangerskabet afbrydes.

Der stilles endvidere forslag om, at der åbnes særlig mulighed for at tillade svangerskabsafbrydelse for unge kvinder, når kvinden på grund af ung alder eller umodenhed ikke for tiden formår at drage omsorg for barnet på forsvarlig måde.

Endelig foreslår flertallet, at svangerskabsafbrydelse skal kunne foretages uden forudgående tilladelse og således også uden forudgående undersøgelse af, om betingelserne for svangerskabsafbrydelse efter de specielle indikationer herfor er opfyldt, såfremt den gravide kvinde er over 38 år eller tidligere har født 4 børn, som er under 18 år og opholder sig i hjemmet.

Det kan også nævnes, at udvalget går ind for ophævelse af kvindens strafansvar for ulovlig svangerskabsafbrydelse.

I statsministerens åbningstale ved folketingsårets begyndelse blev det nævnt, at svangerskabsloven ville blive foreslået ændret, når det sagkyndige udvalg havde afsluttet sit arbejde. Udvalgets betænkning forelå imidlertid først i slutningen af februar måned i år, og det må være klart, at man ikke kan undergive det omfattende materiale, der er fremdraget i betænkningen, en forsvarlig behandling, hvis der fra regeringens side skulle fremsættes lovforslag så betids, at forslaget kunne ventes færdigbehandlet i indeværende folketingssamling. Regeringen har derfor besluttet at vente med at fremsætte lovforslag på grundlag af udvalgsbetænkningen til først i det kommende folketingsår. I betragtning af, at fremsættelsen af regeringens lovforslag således er nær forestående, ville jeg have fundet det rimeligt, om forslagsstillerne fra socialistisk folkeparti havde afventet fremsættelsen af regeringens lovforslag. Herved ville de også have tilgodeset hensynet til ikke unødigt at forøge folketingets arbejdsbyrde i en i forvejen meget travl periode. Jeg skal heller ikke lægge skjul på min forbavselse over, at man i det foreliggende lovforslag har gentaget reglen fra de tidligere fremsatte lovforslag om obligatorisk rådgivning om samfundets hjælpeforanstaltninger uden så meget som i bemærkningerne